

Norges Bank
Postboks 1179 Sentrum
0107 OSLO

Høringsuttalelse - Utredning om utvidelse av Norges Banks rolle som oppgjørsbank

Vi viser til Norges Banks høringsbrev 'Utredning om en utvidelse av Norges Banks rolle som oppgjørsbank i forbindelse med realtidsbetalinger', og ønsker med dette å gi en uttalelse på de av Norges Banks høringsspørsmål som vi opplever er relevante for våre behov innen betalingsformidling.

Direktoratet for forvaltning og økonomistyrings (DFØ) rolle og bakgrunnen for uttalelsen

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) forvalter økonomiregelverket i staten og ivaretar rollen som fagorgan innen betalingsformidling overfor statlige virksomheter. Vår rolle innebærer blant annet å bidra til at statlige virksomheter har en effektiv og sikker betalingsformidling. Vi skal vurdere tilstand, utvikling og endringsbehov på hele betalingsformidlingsområdet i staten. Vi skal gi råd og tilby relevante verktøy og virkemidler på området, slik at staten kan utnytte mulighetene innen betalingsformidling og imøtekomme betalernes og betalingsmottakernes forventning til statens betalingsmetoder. DFØ inngår og forvalter avtaler om betalings- og kontoholdstjenester på vegne av statlige virksomheter.

DFØ er opptatt av at statlige virksomheter i fremtiden skal ha mulighet til å benytte realtidbetalinger både nasjonalt og internasjonalt, og at det er tilrettelagt for automatisk oppgjør av inn- og utbetalinger i sanntid i virksomhetens systemer. Dette fordrer at betalingstjenestene og den underliggende infrastrukturen muliggjør ende-til-ende datafangst og at betalingstjenestene ivaretar de lover og regler virksomheten er underlagt, herunder krav til bokføringsinformasjon.

Betalingstjenestene og underliggende infrastruktur er premissgiver for hvor effektive virksomhetens prosesser for oppgjør av inn- og utbetalinger kan bli. Vi er derfor opptatt av at betalingsløsninger utvikles slik statens behov for realtidsbetalinger blir ivaretatt.

Uttalelse om organisatoriske forhold

Norges Bank har spesielt bedt om synspunkter på enkelte forhold/spørsmål. Vi gir først og fremst en uttalelse på Norges Banks spørsmål «Om en utvidelse av Norges Banks operative ansvar som oppgjørsbank er en hensiktsmessig organisering av infrastrukturen for realtidsbetalinger som et kollektivt gode». DFØ er av den oppfatning at de to forholdene som er omtalt i første og andre strekpunkt i høringsbrevet også er knyttet til organisering, og vår uttalelse i dette punktet må ses samlet for alle de tre første spørsmålene/forholdene.

DFØ mener Norges Banks operative ansvar som oppgjørsbank, bør utvides til å omfatte løpende oppgjør for realtidsbetalinger og dette kan være en forutsetning for at den felles underliggende infrastruktur fortsatt vil bli betraktet som et kollektivt gode som alle kan dra nytte av.

Vi støtter Norges Banks vurdering om at endret markedsstruktur og konkurranseforhold kan ha svekket bankenes incentiv til å bidra til felles løsninger. Dette skyldes både endrede betingelser for konkurransen mellom bankene og at nye typer aktører (eksempelvis fullmaktsforetak som ikke er banker) skal kunne delta i konkurransen om kundene på like premisser som bankene. Det er altså ikke kun endrede konkurransebetingelser mellom bankene, men også nye aktører som kan bidra til redusert incentiv for utvikling av felles løsninger i privat regi.

DFØ mener den endrede konkurransesituasjonen innebærer at organiseringen av infrastrukturen for realtidsbetalinger bør endres. Nye aktører i konkurransen kan ha positiv effekt på utviklingen av betalingstjenester i samfunnet generelt, og spesielt innen realtidsbetalinger kont-til-konto (uten kort) i bedriftsmarkedet. Tilbydere av betalingstjenester som ikke er banker, kan muligens oppleve at de ikke konkurrerer på like premisser som bankene. Ved å plassere det operative ansvaret for infrastrukturen for oppgjør av realtidsbetalinger til en aktør som ikke har bindinger til bankene, vil styrke tilliten til at tilbydere av betalingstjenester konkurrer på like premisser.

Nytten bankene og bankenes kunder vil få av en eventuell tilgang til tjenester for grensekryssende flervaluta-betalinger i realtid

Enkelte statlige virksomheter er relativt store aktører på grensekryssende betalinger. Betalingene omfatter både innkreving fra- og betaling til bedrifter og privatpersoner. Dette kan være betalingssituasjoner knyttet til oppgjør i forbindelse med slutføring og overlevering av større prosjekter/leveranser, og situasjoner hvor det er behov for hastebetalinger til og fra personer som oppholder seg i utlandet og har konto i en utenlandsk bank.

Selv om omfanget av grensekryssende betalinger for tiden ikke utgjør en stor andel av statens betalinger, vil staten likevel kunne ha positiv nytte av at realtidsbetalinger også kan benyttes ved grensekryssende flervaluta betalinger. Vi er derfor opptatt av at målene/prinsippene for statlig betalingsformidling for innenlandsbetalinger også gjelder for utlandsbetalinger.

Andre forhold som bør ivaretas ved en eventuell tilknytning til TIPS

Vi ser for oss at følgende forhold også bør håndteres ved en eventuell tilknytning til TIPS:

- Løsninger for verifisering av kontoeierskap (nasjonalt og for grensekryssende betalinger)– vi er orientert om at aktører i markedet utvikler løsninger for dette. Vi er av den oppfatning at tjenester for verifisering av kontoeierskap er et eksempel på en tjeneste som bør være felles i infrastrukturen.
- Felles meldingsformat for betalingsmeldinger (ISO20022) og standardisering av disse på tvers av landegrenser. Formatet for betalingsmeldinger og ulike betalingsmeldinger bør være en felles standard i betalingsstrukturen, for dermed å redusere behovet for konvertering og tilpasning av meldingstyper mellom aktørene.

Vennlig hilsen

Jorunn Holen
fung. Avdelingsdirektør

Erik Heen
seksjonssjef

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Kopi:

- Finansdepartementet